

Тақриз

ба кори диссертатсионии Исайнова М.Х. дар мавзӯи «Чанбаҳои минтақавии таъмини амнияти озуқаворӣ (дар мисоли НТЧ)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ пешниҳод шудааст

Дар марҳаи муосири рушд таъмини амнияти озуқаворӣ ва ба сатҳи худкифо расонидани он яке аз масъалаҳои муҳим ва ҳалталаб ба ҳисоб меравад. Воқеияти ҷаҳони муосир нишон медиҳад, ки таққонҳои берунӣ, ба таври кулли тағйир ёфтани принцип ва шабакаҳои истеҳсол ва ҳамлу нақли маҳсулоти озуқаворӣ, ҷори намудани маҳдудиятҳои дар содироти маҳсулоти озуқаворӣ ва сатҳи баланди вобастагии бозори дохилӣ аз воридоти маҳсулоти озуқаворӣ масъалаи мазкурро мубрам сохта, зарурати ҳалли мушкилоти ҷойдоштаро ба миён меборад. Вобаста ба ин мавзӯи кори диссертатсионии тақризшаванда актуалӣ буда, дорои аҳамияти муҳими назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Таҳлил сохтор, мундариҷа ва мазсуни қисматҳои асосии кори диссертатсионӣ нишон медиҳад, ки муаллиф тавонистааст таҳқиқоти худро дар сатҳи зарурӣ анҷом дода, натиҷаҳои муҳим ва назаррасро ба даст орад. Маводҳои дар таҳқиқоти мазкур ҷамъоварӣ ва таҳлилшуда аз саҳми шахсии муаллиф дар таҳқиқ ва таҳияи кори диссертатсионӣ шаҳодат дода, нуктаҳои муҳим ва дорои хусусияти навоарӣ арзиши илмии онро инъикос менамоянд.

Кори диссертатсионӣ дорои чанбаҳои мусбӣ зиёд буда, дар 193 саҳифаи ҷопи компютерӣ пешниҳод шудааст. Дорои сарсухан, 3 боб, ҳашт зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда мебошад, ки фарогири зиёда аз 70 номгӯй мебошад.

Дар баробари ҷиҳатҳои мусбӣ дар кори диссертатсионӣ баъзе камбудихо низ ба ҷашм мерасад, ки барои бартараф намудани онҳо ва тақмили таҳқиқоти анҷомшуда зарур мешуморем тавсияҳои зеринро пешниҳод созем:

1. Нақшаи кори диссертатсионӣ бояд бознигарӣ шуда, таваччуҳи асосӣ ба ҷанбаҳои минтақавии таъмини амнияти озуқаворӣ нигаронида шавад. Тавсия карда мешавад, ки нақшаи кори диссертатсионӣ бо фарогирии самтҳои зерин матраҳ шавад:

Боби 1. Асосҳои назариявӣю методологии таъмини амнияти озуқаворӣ дар минтақа

1.1. Таҳаввулоти назария ва равишҳои таҳқиқи ҷанбаҳои минтақавии таъмини амнияти озуқаворӣ.

1.2. Принсипҳо ва нишондиҳандаҳои арзёбии таъмини амнияти озуқаворӣ дар минтақа

1.3. Таҳқиқи таҷрибаи хориҷӣ ва коркарди тавсияҳо ҷиҳати такмили механизми минтақавии таъмини амнияти озуқаворӣ

Боби 2. Таҳлили ҳолати муосир ва шароитҳои таъмини амнияти озуқаворӣ дар НТҚ

2.1. Таҳлили иқтидор ва нақши НТҚ дар таъмини амнияти озуқаворӣ

2.2. Арзёбии сатҳи рушд ва динамикаи истеҳсоли маҳсулоти ғизоӣ дар НТҚ

2.3. Баҳодиҳии самаранокии занҷираи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти ғизоӣ дар НТҚ

Боби 3. Самтҳои асосии такмили механизми таъмини амнияти озуқаворӣ дар минтақа

3.1. Асосҳои концептуалии такмили механизми таъмини амнияти озуқаворӣ дар сатҳи минтақа

3.2. Коркарди стратегияи минтақавии таъмини амнияти озуқаворӣ бо назардошти омилҳои экология иқтисодӣ

3.3. Таҳкими заминаҳои таъмини амнияти озуқаворӣ дар асоси интенсификатсияи истеҳсоли маҳсулоти ғизоӣ

Хулоса ва пешниҳодот

Рӯйхати адабиёти истифодашуда

Замимаҳо

2. Мубрамияти мавзӯ бо назардошти омилҳои муассир аз қабилӣ такконҳои беруна, вобастагии бозорҳо ба маҳсулоти воридотии озуқаворӣ ва нақши НТҚ дар таъмини амнияти озуқаворӣ шаҳрҳои бузург, махсусан шаҳри Душанбе баррасӣ карда шавад;

3. Зарурати ба таври алоҳида ишора кардан ба олимони рус вучуд надошта, зимнан тавсия мешавад, ки онҳо ба ду гурӯҳ: яъне хориҷӣ ва ватанӣ ҷудо карда шаванд;

4. Дар хусуси параграфи 1.2. ҳаминро қайд менамоем, ки он бояд дорои ҷанбаҳои методологии таъмини амнияти озуқаворӣ бошад. Зимнан бояд принципҳо ва нишондиҳандаҳои мавриди таҳқиқ қарор гиранд, ки ҷанбаҳои минтақавӣ мавзӯи баррасишаванда инъикос менамоянд. Худтаъминкунӣ дар ин маврид яке аз принципҳои марказии таъмини амнияти озуқаворӣ ба ҳисоб рафта, муаллифро зарур аст, ки онро дар доираи принципҳои дигар ва нишондиҳандаи минтақаро тавсифдиҳанда таҳқиқ намояд;

5. Параграфи 1.3. бештар ба таҳлили ҳолати муосир ва умдатан ба таҳқиқи таҷрибаҳои давлатҳои миллӣ равона шуда, зимнан зарурати таҳқиқи сиёсати давлатии минтақавӣ мувофиқи мақсад мебошад. Дар ин маврид муаллиф бояд собит созад, ки дар давлатҳои хориҷӣ кадом усул ва фишангҳои дастگیرӣ ва ҳимояи давлатии рушди минтақаҳо вучуд дошта, дар самти таъмини амнияти озуқаворӣ минтақавӣ давлатҳои миллӣ аз кадом равиш ва нигаришҳо истифода мекунанд. Барои мисол, дар матни параграф бештар ба маҳдудияти воридоти маҳсулоти озуқаворӣ дар ин ё он давлат, аз он ҷумла ИМА мисолҳо оварда шудааст. Банобар ин муаллиф бояд таъкид намояд, ки аксар давлатҳо дар мавриди ҳимояи истехсолкунандагони ватанӣ аз сиёсати протекционистӣ истифода мекунанд, ки татбиқи амалии он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи мақсад ҳаст ё нест.

6. Таъмини амнияти озуқаворӣ бояд бо назардошти афзалият доштани принципҳои иқтисодӣ сабз, ғизоӣ хушсифат ва ҳифзи захираҳои обу замин сурат гирад. Аз ин рӯ, муаллиф бояд параграфи 3.2.-

ро такмил дода, бо таъя ба принципи оқилонасозии параметрҳои ҳаҷми истехсолот ва истифодабарии захираҳо тавсия ва пешниҳодҳои асоснокро коркард намояд;

7. Хулосаҳои назариявӣ ва тавсияҳои амалӣ низ бояд бо назардошти мақсад, вазифаҳо ва наwgониҳои тадқиқот мушаххас ва пешниҳод карда шаванд.

8. Рӯйхати адабиёт низ бояд васеътар ва бо сарчашмаҳои навтарин пурра карда шаванд.

9. Матни кори диссертатсионӣ ба таҳрир ниёз дошта, зарурати дар қавс овардани калимаҳои русӣ ва ё ибораҳои байналмилалӣ вуҷуд надорад.

Дар охир ҳаминро қайд менамоем, ки кори диссертатсиониро баъди ислоҳи камбудҳои қойдошта барои барассӣ ба Шӯрои диссертатсионӣ пешниҳод намудан мумкин аст.

Муқарриз, н.и.и., дотсент

Қодиров Ф.А.

Имзои Қодиров Ф.А - ро тасдиқ менамоем.

Сардори шуъбаи кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДМИТ

Шаринов У.А.